

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Werken in de ASR (Deel 2) Vrijgestelden zijn ook mensen

'Opa' Luc Baltussen, één van kringraads vrijgestelden

Veto gunt de lezer een blik op de interne keuken van de A.S.R.: tussen koks en fijnproevers kun je daar ook betaalde vrijgestelden aantreffen. Vorige week kon je eerste deel van dit artikel lezen. Wij hielden daar een pleidooi voor méér bedachtzaamheid bij de verkiezing van de vrijgestelden, en tegen de sfeer van wantrouwen die de A.S.R. vergiftigt. Eerst lieten we zien hoe 'formalistische technieken' weinig zoden aan de dijk van het vrijgesteldenprobleem zetten. Daarbij kon je dan ook lezen hoe we dan wél over de functie van een vrijgestelde denken. In een hoofdstuk B schetsen we de sfeer op onze vergaderingen: vorige week uitten we onze kritiek op de belabberde en tijdrovende manier waarop onze vergaderars met allerlei democratie-opvattingen omspringen. Deze week vertellen opa en oma wat zij in de plaats stellen en wat dat nog impliceert voor de vrijgestelden. In hoofdstuk C tenslotte, vatten we samen wat je zo over rechten en plichten van de vrijgestelde kunt verzinnen.

2. Democratie en kompromis.

Wat stellen wij en de plaats? Eenvoudig: het kompromis. Democratie en kompromis zijn niet los van elkaar te denken. We verduidelijken dit even: essentieel voor democratische werking vinden wij: rationale discussie. In de jaren (dit kan gestimuleerd worden in kringbladen en in Veto), in de praesidia, in de Raden, in

de stuurgroep. Het getrapte systeem is nodig voor de coördinatie en de communicatie. Maar dat is alleen nuttig als er ook op die hogere niveau's nog wordt gediscussieerd, en dus, gedacht. Wij pleiten voor een grotere bereidheid tot compromissen, en grotere solidariteit tussen de kringen, een grondiger discussie, meer begrip, en vooral... meer respect voor de persoonlijke verantwoordelijkheid van de vertegenwoordigers. De kringvertegenwoordigers moe-

ten natuurlijk goed de grenzen kennen waarbinnen het denken in hun kring zich beweegt. Maar uitgaand daarvan, moeten ze de ruimte krijgen om aan de discussie met andere kringen deel te nemen. Zij hebben ook de taak, zo goed mogelijk de ideeën te vatten die in andere kringen leven, en deze ideeën ook in hun eigen kring binnen te brengen. Alleen zo kan de discussie in de kringen verrijkt worden. En alleen dan is de coördinatie en communicatie op hoger-niveau zinvol.

3. De vrijgestelde als kompromiskatalysator!

Ook in deze kontekst speelt de vrijgestelde een cruciale rol. Wij merken al op dat de vrijgestelde een bredere perspectief heeft dan de andere AV'ers. Het 'tolken'-werk dat we aanhaalden, moet de AV precies in staat stellen gemakkelijker en efficiënter tot compromissen te komen. De vrijgestelde is het best geplaatst om de uiteenlopende ideeën van verschillende kringen te vatten en dus ook om dit gedachtengoed in andere kringen binnen te brengen. Door de discussie te gidsen naar die domeinen die het meest vatbaar zijn voor overeenstemming, kan hij een grote rol spelen in het tot stand komen van het kompromis. Hoe noemen we zo'n vrijgestelde? Zeer juist: een 'kompromiskatalysator'. De kringen moeten hiermee ook bij de verkiezingen rekening houden. Een vrijgestelde die voor iedereen aanvaardbaar is, is beter dan een vrijgestelde die wel door de meerderheid op handen wordt gedragen maar die een minderheid tegen de borst stuit. En er bestaan minderheden in de ASR.

C. Naar een deontologie.

1. De plichtenleer van de vrijgestelde.

OK. Over naar de deontologie van de vrijgestelde. Snorkel, tolk, emanatie van de AV (geheugen, perspectief, tijd) en kompromiskatalysator... wat houdt dat in voor de rechten en de plichten? Eerst de plichten(leer). Waarom is de vrijgestelde vandaag de dag zo sterk gekontesteerd? Omdat hij teveel weet. Omdat hij teveel invloed heeft, volgens kringen die het niet met hem eens zijn. Vanuit onze visie wordt duidelijk dat de gevaren inderdaad niet gering zijn: door teveel naar een 'ver verleden' te verwijzen, kan de man-met-het-geheugen zijn gesprekspartners monddood maken. Door zijn rechtstreekse contacten met alle vertegenwoordigers kan hij een eigen visie beter dan wie ook overbrengen. Met zijn 'zee van tijd' kan hij zijn ideeën veel uitgebreider formuleren en veel meer nota's en voorstellen maken dan wie ook. De gevaren zijn dus groot. En je kunt er

Belangrijk

Het studentensecretariaat in de Hallen vraagt ons volgend bericht mee te delen.

Wegens een foutieve behandeling van de exameninschrijvingen door het A.I.V. (Administratieve Informatie Verwerking) is een gedeelte van het computerbestand van de studenten foutief aangepast.

Het studentensecretariaat verzoekt daarom aan de studenten met inschrijvingsnummer 2416 tot en met 16192 zich persoonlijk aan te melden in de Hallen in de Naamsestraat 22, teneinde de exameninschrijvingen te corrigeren.

Men vraagt de studenten met aandrang zich aan te

bieden vóór hun eerste examen (voor degenen met paasexamens) en uiterlijk vóór vrijdag 18 april, 17.00 uur.

Het secretariaat verontschuldigt zich voor deze moeilijkheden en herinnert er aan dat geen student zich kan aanbieden voor een examen zonder een geldige inschrijving.

Het studentensecretariaat is gelegen in de universiteitshallen, Naamsestraat 22, op gelijkvloers, linker-vleugel (tel: 016/220431). Openingsuren: alle werkdagen van 9.00 u. - 12.30 u. en 14.00 u. - 17.00 u.

B. Van Hool
diensthoofd

Weekblad Jg. 8. '81-'82, Nr. 25.
dd. 1 april 1982.

V.u. Marcel Meus, Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven.

Redakties op vrijdag 18.30 u. op 't Stuc, Van Evenstraat 2 blok D, 1ste verdieping.

Nr. 26. Artikels binnen op 23 april. Aktualiteit op maandagmorgen, 26 april.

Nr. 27. Artikels binnen op 30 april. Aktualiteit op maandagmorgen, 3 mei.

Zoekertjes resp. op 26/4 en 3/5 's morgens.

En verder...

DE KLOKKEN VAN ROME GOEÏEN
DIT JAAR EENS IETS ANDERS.

Uitnodiging

Aan alle belanghebbenden, te weten: alle Veto-medewerkers alle stuurgroep- of AV-leden alle kringen alle studenten de A.S.R.

Veto stelt zichzelf een dag lang volledig *naakt* ten toon, om tot op het bot bediscussieerd te worden.

Op **Vrijdag 30 april 1982** organiseren we immers een *studiedag* over

1. over alle aspecten van de Veto-werking,
2. over werkingsprincipes (eindelijk uit de praktijk, op papier: om het het nageslacht makkelijker te maken),
3. over de financiële mogelijkheden en moeilijkheden,
4. over de wekelijkse stress-slagtoffers eisende technische realisatie van het blad,
5. over de positie van Veto in en om de A.S.R.
6. over...

over misschien nog méér dingen die *jij* ook bespreekbaar acht of zelfs onmisbaar vindt op zo'n studiedag: lever je suggesties dan schriftelijk binnen op de redactie vóór 5 april 1982, 14 u. wanneer de agenda van de studiedag samengesteld wordt.

Vanaf 16.00 (5 april) werken we dan aan een ontwerp voor VETO-sta-tuten. Doe je mee? Kom dan naar 't Stuc (1^e verd.).

Alvast met diskretie, doch zachte aandrang uitgenodigd op

Veto-studiedag
Vrijdag 30 april 1982
op 't Stuc (1^e verd.)

vervolg op p. 3

Vredesunie Gent

De trouwe Veto-lezer herkent deze foto — genomen op de anti-atoommanifestatie van 25 oktober te Brussel — wellicht nog. Sinds die tijd zijn de discussie-, werk- en onderzoeksgroepen rond oorlog, vrede en wapeniging als paddestoelen uit de grond geschoten. Eén van die projecten, erg origineel nog wel, vond zijn ontstaan grond te Gent en wil een aktiegerichte schakel zijn tussen enerzijds groepen die opkomen voor mondigheid en democratie en anderzijds kritisch-progressieve onderzoekers aan unieff en hogescholen: de vzw Vlaamse Vredesuniversiteit. Pagina 3

Kijk, R.I.P. leeft al een beetje...

Joy Division, Rilke, Visconti: back from the grave

Op het ommekantje van Veto-nr. 23 mocht de lezer een handig gestyleerde, onderkoelde uitnodiging meemaken: op woensdag 24 maart om 20u30 zou de voorstelling plaatsgrijpen van (alweer) een nieuw tijdschrift: "R.I.P., tijdschrift voor literatuur en stijl". Het doel van de redactie is doorstoten naar de kern van de dingen. Dat wordt volgens de vers opvallende bron onvermijdelijk doemdenken, te meten ook aan hun lichtende, edoch duister-ogende voorbeelden (Joy Division, Rilke, Visconti) die alvast meteen vooraf worden vrijgegeven als sferbepalers voor de inspiratie. Toch gaat het blad naar verluidt zelf zijn eigen "farden waarheid noteren" en wel "in artistiek verantwoorde vorm", zoals de illustere voorgangers eerder genoemd.

Zo'n flinke portie pretentie is nooit weg, vinden wij ook. Dus...: Wijllie weg, naar W&L 08 om er de belofte "overrompeld worden door een cocktail van video, gedragen muziek, voordracht uit eigen werk" op haar geloofwaardigheid te checken én ons een nummer aan te schaffen. Wat dat dan zal worden, lezen we daarna wel: eerst de show zien.

Audio-visuele tweeslachtigheid

Als we zo stilaan volmaakt uitgekeken zijn op het eindeloos aangehouden trouwprentje van Charming Charles en Drollige Di, start eindelijk een niet-onaardige dia-reeks als intro. Gebouwd rond het thema Graf, Dood en C" (R.I.P., nietwaar) poogt de reeks moeizaam stand te houden tegen de wel zeer passende, maar zelf de aandacht op-eisende mokermuziek van Joy Division en vrienden. Het niettemin forse begin wordt door Erik Spinoy — laatstejaars

Germanist en medestichter van het-blad — ekstra met verwachtingen beladen door met een hoge dosis poignante zelfverzekerdheid de ontstaansgeschiedenis van 'zijn' R.I.P. en de basisobjectieven van het blad te openbaren. Meteen daarop gaat de hoogdravende pretentie evenwel eventjes languit op d'r smool, slippend over de verraderlijke banane-schil van de falende techniek... Maar goed: de avond is nog jong, R.I.P. ook en het matigjes opgekomen publiek heeft voorlopig alleen krediet te geven.

Over dan maar naar het voordragen van eigen poëzie: wéér glad ijs dus, zeker met

de wetenschap in het kopje dat meestal niet de dichter zelf de aangewezen performer is van poëzie, inclusief eigen gewrochten. Toch koppig in de zelf-genoegzaamheid volhardend zonder er de grenzen van te willen zien, treden poweten als Dirk Van Bastelaere alsmar weer zélf in het o zo verleidelijke voelicht; met alle vervelende gevolgen vandien. Geeuw, dus, Dirk Van Bastelaere, ook al een Germanist en tevens de andere helft van het ouderlijke paar van R.I.P., irriteert mateloos met een kreupele podiumpresence en een al te doorzichtig "gekwelde" pose van non-chalante poëte maudit.

Als Dirk of wederhelft Erik Spinoy al niet aan het woord zijn trouwens, lopen ze alleszins "diskreet", edoch hinderlijk druk te doen op en om het podium. Dat diskrediteert bijna het effect van de videomontage, die desondanks toch weet het onvergelyklijke hoogtepunt van de avond te worden. Dit onderdeel presenteert niet echt een stukje inhoud van het te koop geboden product (ander medium), waardoor Dirk en Erik het waarschijnlijk nodig achtten er citaten van illustere voorbeelden als Sylvia Plath of Rilke (overigens zeer raak en treffend gekozen) doorheen te spreken. Ondanks dat wist de gemonteerde reeks foto's en filmfragmenten (onrechtstreeks dan wel) veel overtuigender de nagestreefde sfeer van R.I.P. zelf te geven, dan de al te vele inhoudarme woorden eromheen. Samen mei het onweerstaanbare, beukende geweld van Joy Division op de achter-

grond weet de video je rechtstreeks aan te vreten door het pants van het intellectuele denken te breken en alleen bedrukte leegte achter te laten: R.I.P. dus.

Dit onderdeel video in de show komt op het aktief van de derde (geanneerde, beweert hij zelf) R.I.P.-redakteur, Mark Eelen, tevens VETO's co-filmediteur. Zijn bijdrage maakt de voorstelling toch nog tet een 'gebeurtenis', hoewel het hoegenaamd niet in eerste instantie 'kreatief' werk kan worden genoemd; 'bloemlezen, citeren, kopiëren' geven eerder weer wat deze videomontage is. Niet dat dat aan het nivo of de kwaliteit iets afdoet: men is beter geweld-begrensd, maar dan briljant eklektikus, dan hoogdravend kreator-van-het-'Nieuwe', dat dan echter de zelf opgeroepen verwachtingen niet kan waarmaken.

De 50 bladzijden R.I.P. al evenzeer

Die verdienste kan men de voorstelling van R.I.P. alleszins niet onthouden: ze heeft meesterlijk vooruitgespiegeld waar de krachten en de feiten van het boekje zouden liggen. Inderdaad, ook hier valt het wat proserige, 'eigen kreativeve' werk, in poëzie- of prozavorm, wat licht uit in vergelijking met de meer eklektische stukken. Niet dat Spinoy's verhaal onoverdientelijk is, integendeel. Niet dat de poëzie van Van Bastelaere, Van Assche of Pollet ongenietbaar is, intege-

deel. Maar het is allemaal niet zóó nieuw, indrukwekkend of overtuigend als de heren van R.I.P. zouden willen doen geloven. Het is te gewoon; niet slecht, maar de 'farden waarheid' hebben we nogal gehoord of gelezen, en de 'artistieke vormgeving' luidt niet direkt de revolutie in. Niet dat ik meteen verwacht had dat R.I.P. plots dingen in de wereld zou gaan zien, die we niet al wisten; waarin ze overigens mijns inziens niet verschillen van gelijk welke kunstenaar in gelijk welke tijd

Niet het onderwerp maakt de kunst, nooit. Wel de stylering ervan, in de artistieke vorm laat de meesterhand van de kunstenaar kennen, in het optekenen en reflekteren van 'zijn' farden visie op meestal banale waarheden. En dan is R.I.P. (in de persoon van Mark Eelen, met diens tekst over Joy division en Werner Herzog) op zijn sterkst in het verzamen van stikjesmerken die al bestonden en hun overtuigende kracht al hebben bezworen, en ze gepast uit te kiezen en om te vormen tot een nieuw, wel weer 'kreatief' geheel. Daarmee is niets mis, niets denigrerends bedoeld of gezegd.

Alleen: de pretenties en aspiraties van de heren van R.I.P. lagen, naar eigen zeggen en schrijven, hoger en ambitieuzer. Maar goed, het kan nog, dit is enkel nummer 1. Met iets meer realiteitszin en zelfrelativering komen we misschien wel van de grond. Ooit. En toch: R.I.P. leeft al een beetje. Ik kijk ernaar vooruit voor hoe lang. Lebt wohl, meine Kinder, tot de dood erop volgt.

J.H. Verbanck

Strategie van de kleinschaligheid

Overall kleinschalige initiatieven kunnen groeien? Kleinschalige initiatieven als het uwe, lijken de geestelijke gezondheidszorg niet te infekteren. Radikale organisaties hebben geen professionellen, geen therapeuten, geen professoren, geen wetenschappelijke evaluaties nodig... aldus iemand van de Nederlandse Patiëntenbeweging ten aanzien van Loren Mosher's Soteria House. De Italiaan Pirella stelde: "Wij zijn vanzelfsprekend geïnteresseerd in de strategie van de kleinschaligheid, maar wij blijven ervan overtuigd dat de analyse van de sociaal-economische tegenstellingen, evenals de kritiek op de ideologieën die deze tegenstellingen proberen te verdoezelen, onontbeerlijk zijn om te vermijden dat deze 'strategie van de kleinschaligheid' een elitair, geïsoleerd, aristokratisch en losgeslagen experiment blijft. Felix Guattari maande iedereen aan de analyses en akties ten aanzien van de psychiatrie op deze drie domeinen tegelijk te voeren: "het domein van de interindividuele sociale praktijk", zoals de dienstverlening geneesheer-ziekte, "het domein van de institutionele en juridische systemen", de sociale strijd, en ten derde "het domein van de sociale subjektiviteit", de waardesystemen en voor- en afkeuren."

David Cooper, die samen met Laing in de zestiger jaren in London, een zestal kleinschalige huizen opzette stelt nu: "Deze initiatieven lopen het gevaar, geïsoleerd te raken van de 'sociale realiteit', de mensen uit de buurt met hun lokale problemen, de drankgelegenheden enz... Daarom denken wij, dat de idee van de kleinschaligheid naar concrete populatie toe dient uitgebreid te worden: een stadswijk met zo een 50 tot 100000 inwoners, samen met alle diensten die verondersteld worden voor de lening van hun behoeften in te staan."

Tot zover de aanzet tot de discussie, die op het kongres nog in meerdere richtingen uitdeinde, door de vele tegenstellingen die aanwezig waren. Flip Schrameyer gaf in de Groene Amsterdammer volgende opsomming: "Klanten en hulpverleners, filosofen en praktici, aanhangers en verwerpers van de analyse, maatschappelijk-politieke en persoonlijk geöriënteerden, om maar te zwijgen van de heel verschillende benaderingen die zich los van elkaar in verschillende landen hebben ontwikkeld: de Italianen rondom de PCI, de Fransen met hun sterke filosofische traditie en — tot voor kort — hun volstrekte politieke machteloosheid, de

Amerikanen weggedrukt in de marge van Reagan's Wilde Westen, de Nederlanders en de Denen die met hun cliëntenorganisaties, de vrijwilligers en communes eigenlijk opeens buiten de hoofdstroom van het kongres dreigden te vallen."

Luc Vanheerentals

Van vrijdag 2 tot donderdag 8 april.

Alle dagen, vert. 13.45 en 20.00 film 14.00 en 20.15 Strijd om het vuur. (César 1982; beste film van het jaar, beste regie)

Alle dagen, vert. 15.50 en 22.05 film 16.05 en 22.20 Le professionnel

Alle dagen, vert. 18.00 film 18.15 Lady Chatterley's lover (4de week)

Alle dagen, om 24.15 1ste film Ik wil u. 2de film: Highschool

Het grootste avontuur van de mens begon 80.000 jaar geleden.

LEN FILM VAN JEAN JACQUES ANNAUD

STRIJD OM HET VUUR

SCENARIO GERARD BRACH NAAR DE ROMAN VAN J.H. ROSNY AINE met EVERETT MCGILL • RAE DAWN CHONG • RON PERLMAN • NAMEEP EL KADI Muziek van PHILIPPE SARDE EXECUTIEVE PRODUCENTEN: JACQUES ANNAUD • JACQUES ANNAUD • JACQUES ANNAUD

Op dit type van 'kleinschalige strategie' werden op het kongres heel wat kritieken en waarschuwingen geuit. "Mijn vraag is, hoe we de geestelijke gezondheidszorg volledig kunnen veranderen, zodat er

"Iedereen mag de fiche van mijn melkboer inzien,

De computer- en informatieverwerkingsindustrie klimt jaarlijk hoger op in de wereldranglijst der belangrijkste industriële sectoren. Hun klim loopt niet het gevaar wegens ademgebrek in mekaar te storten. Integendeel. In 1980 was de computerindustrie de vierde grootste van de wereld, voorafgegaan door de energie-, de automobielen en de chemische industrie. IBM is goed op weg het topbedrijf van de jaren '80 te worden. Ook andere bedrijven die traditioneel op andere terreinen actief waren, lonken naar de computerindustrie.

General Motors investeert in de productie van halfgeleiders, Exxon kocht de mikroprocessorfabriek Zilog en ook Volkswagen laat zich, met zijn aandelen in Litton, niet ongemeed.

In 1980 maakten de activiteiten van de computerindustrie ongeveer 10% van het bruto nationaal product van de industrielanden uit. Deze apparaten worden ook gebruikt. En dat het gebruik van computers mogelijke grenzen inhoudt voor 'de burger', daarover is iedereen het eens. De vraag naar een adequate wetgeving dring zich dan ook op. Rond dit thema organiseerde het S.E.V.I. op zaterdag 27 maart een studiedag. En of het mooi was!

De grote techniciteit van gegevensbanken scheppen een grote afstand tussen registrator en geregistreerde. Zo weet je meestal niet dat je in een of ander gegevensbestand opgenomen bent. Je hebt evenmin controle op de juistheid van de opgeslagen informatie. Je weet ook niet waarvoor de opgeslagen informatie gebruikt, of eventueel misbruikt wordt. Neem daarbij een gebrek aan de meest elementaire wettelijke bepalingen en je bent m.a.w. volledig overgeleverd aan de goodwill, aan de mate van respect voor de privacy, van de registrator. Dit respect blijkt niet altijd aanwezig. Enkele illustraties.

Vorig jaar bleek dat de rijkswachter ijverig bezig was met het op fiche zetten van de syndikale gezindheid van een aantal burgers. Kunnen dergelijke gegevens 'zomaar' opgeslagen worden?

In een onlangs gehouden RTBF debat verklaarde een vertegenwoordiger van de

Tenslotte vond de commissie dat er een orgaan voor databescherming moest worden opgericht, dat moet mogelijk maken de uitoefening van de rechten van de burger te vergemakkelijken. Dit orgaan moet daarenboven controle uitoefenen op de wettelijke bepalingen m.b.t. gegevens "die opgeslagen zijn in databanken, ten aanzien waarvan om redenen van nationale veiligheid, de hierboven genoemde rechten niet kunnen uitgevoerd worden."

In de meeste Europese landen bleef men niet bij de pakken zitten en werd er de afgelopen jaren (Frankrijk, 1978, Dene-

marken, 1978, W.-Duitsland, 1978, Luxemburg, 1979) een wetgeving van kracht. België (inderdaad) en Nederland (?) bengelen in dit opzicht achterop. In Nederland kwam er in 1978 weliswaar een wet tot stand die zich beperkt tot het garanderen van de openbaarheid van administratieve documenten die in het bezit zijn van overheidsorganen. De wet is echter niet specifiek gericht op de bescherming van de individuele burger.

Men probeert intussen lessen te trekken uit de werkzaamheid van de huidige wetgeving, vooral met het oog op het uitwerken en bekrietsieren van wetsvoorstellen die verder moeten gaan dan de wet van '78. Met dat doel verscheen enkele weken geleden een empirisch onderzoek van de Technische Hogeschool Twente, dat een evaluatie probeert te maken van dit inzage-recht. Drie vaststellingen.

De overheid is niet gewoon om dergelijke verzoeken te krijgen; de burger maakt m.a.w. weinig gebruik van het recht dat hem sinds '78 is toegekend.

Ten tweede. Het belang van de registreerder staat duidelijk voorop, wanneer je dat vergelijkt met het belang van de geregistreerde. Dat leiden de onder-

Don't loose your head. De rijkswachtercomputer bewaart het.

Janssens een been gebroken had, maar je kwam niet aan de weet waarvoor Janssens dat jaar allemaal behandeld was. Ten derde bleek de aard van de informatie ook van belang voor de inzagebereidheid. Maatschappelijk gevoeligere dingen, dingen die als 'vreemd' beschouwd worden, daartoe heb je minder gemakkelijk toegang. Het feit dat de onderzoekers zich als 'wetenschappelijke onderzoekers' aanmeldden, maakte voor hen ook deuren open die voor hen als 'burgers' gesloten bleven.

Een voor Nederland typisch fenomeen, de 'Stichting Waakzaamheid Personenregistratie' (S.W.P.) houdt zich inmiddels actief met deze problematiek bezig. Ze rekende voor dat er Nederland reeds zo'n vijftig tot honderduizend geautomatiseerde bestanden zijn. Drie Nederlanders op vier hebben reeds een eigen identifikatienummer, wat de combinatie van deze verschillende bestanden erg vergemakkelijkt.

Op dit ogenblik gaat de aandacht van de Stichting vooral naar het wetsontwerp op de persoonsregistratie dat december '81 werd ingediend.

Arthur Holleman, lid van de stichting:

derden gewoon doorgaan." En België?

Er zijn in het verleden enkele parlementaire initiatieven geweest (Pierson, 1977, en Vansteenkiste, 1977) doch de politieke instabiliteit heeft ervoor gezorgd dat ze tussen de mazen van het parlementaire net terecht kwamen.

Het wetsvoorstel Vanderpoorten (1976), dat nog wel in parlementaire behandeling is, richt zich ook op het beschermen van de persoonlijke levensfeer. Het heeft de bedoeling de privacy van de burger te ondersteunen, ook op andere gebieden dan waar deze door de informatika bedreigd wordt.

Met het oog op dit specifieke doel werd er door een werkgroep van het Studiecentrum Emiel Vandevelde Instituut (S.E.V.I.) een wetsvoorstel uitgewerkt. "Het voorstel wil de verdere ontplooiing van de informatika mogelijk maken, met volledige garantie voor de bescherming van de privacy van het individu."

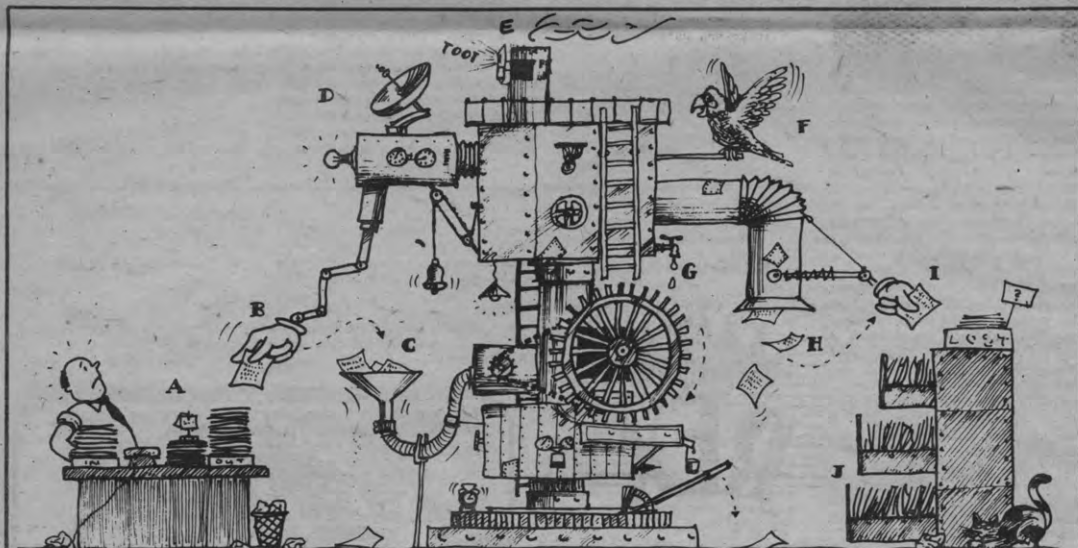
In het voorstel werd er naar gestreefd een 'toepasselijk' systeem uit te werken. Konkreet betekent dit dat een persoon niet kan weigeren in een gegevensbestand opgenomen te worden, een idee die ook in het rapport Bayerl aanwezig was. Wel wordt men verwittigd wanneer men in een bestand opgenomen wordt. Vanaf dat ogenblik heeft men het recht de daar opgeslagen te controleren. De geregistreerde zal echter niet telkens verwittigd worden wanneer er iets verandert.

De aard van de gegevens wordt in drie sferen opgedeeld. Het is absoluut verboden gegevens op te slaan waaruit rechtstreeks of onrechtstreeks 'het ras, de huidskleur, de afkomst of etnische afstamming' blijkt, evenals gegevens betreffende de overtuiging of aktiviteit op levensbeschouwelijk, godsdienstig, politiek, cultureel, syndikaal of mutualistisch gebied of waaruit seksuele geaardheid of gedragingen blijken."

Daarnaast is er een groep gegevens die enkel met een uitdrukkelijke en schriftelijke instemming van het individu of mits door de wet bepaalde afwijkingen mogen opgeslagen worden: sociale bijstand, gegevens betreffende geneeskundige verzorging, behandeling wegens alcoholisme of ander intoxicaties.

Tenslotte is er nog al de rest die, mits beperkingen op de manier waarop, vrij mogen opgeslagen worden. Om de naleving van al deze wetten te garanderen wordt in het voorstel een 'Raad voor de informatika en de bescherming van Privacy' voorzien. Deze Raad kan ofwel op klacht, ofwel op eigen initiatief een onderzoek instellen. Deze Raad is echter geen vervolgende instantie, als zij een inbreuk meent vastgesteld te hebben maakt zij de zaak over aan het parket. Of het ooit zover gaat komen hangt van verschillende factoren af. Eerst moet dit voorstel natuurlijk door het Parlement geraken. Eens goedgekeurd is het nog maar de vraag of de burger zijn weg gaat vinden in dit systeem. Een pluspunt is althans dat er een controle mogelijk wordt.

L.P.

Computers worden reeds lang gebruikt om gegevens te klasseren. De duizelingwekkende ontwikkeling van de technologie maakte veel mogelijk:

ook de misbruiken. Het wordt tijd dat de maatschappij deze ontwikkeling bijbeent, al was het onder vorm van wetten om de uitwassen te beperken.

Naamse kredietinstelling dat zijn instelling geen gekomputeriseerd gegevensbestand van slechte betalarijshoudt; en werd enkel met persoonlijke dossiers gewerkt. Achteraf bleek deze informatie juist. De afzonderlijke kredietinstellingen hebben geen eigen computer. Met het doel over een gekomputeriseerd gegevensbestand te beschikken werd echter een V.Z.W. opgericht die voor de verschillende banken samen deze functie vervult. Afgezien van het feit of het opslaan van dergelijke informatie nodig en wenselijk is, geeft dit toch stof tot nadenken over de geloofwaardigheid van bepaalde verantwoordelijken van databanken. Het probleem van de privacy stelt zich tenslotte ook weer bij de invoering van nieuwe identiteitskaarten. Deze identiteitskaarten zullen namelijk een strook bevatten waarin informatie optisch opgeslagen kan worden die de houder van de kaart zelf niet kent. Hierdoor schiet de identiteitskaart haar oorspronkelijk doel, n.l. een legitimatiebewijs te zijn, voorbij, en wordt ook een middel ter controle: elke identiteits-

Europees Parlement een resolutie aan waarin het aan de Juridische commissie opdracht werd gegeven om 'de bescherming van het individu tegenover de technische vooruitgang op het gebied van de informatika'. In 1979 resulteerde dit in het rapport Bayerl.

Deze commissie oordeelde dat elke wetgeving hieromtrent moet vertrekken van een verplichte kennisgeving aan de betrokken persoon wanneer hij voor het eerst in een bepaalde databank wordt geregistreerd. Alle informatie moet op een rechtmatige manier verkregen zijn en moet daarenboven juist zijn. De burger moet onnauwkeurige of onjuiste gegevens betreffende zijn persoon kunnen doen corrigeren. De commissie oordeelde ook dat de burger in staat moet zijn het gebruik van de opgeslagen informatie, voor andere dan de oorspronkelijke doelen, te blokkeren. De samenvoeging van afzonderlijke databestanden wordt ontoelaatbaar geacht omdat op die manier nieuwe informatie tot stand komt die de oorspronkelijke doelen voorbij-

zoeker af uit de manier waarop de informatie gestockeerd was. Een voorbeeld. 'Ziekte-informatie' van haar leden was door een mutualiteit zo opgeslagen dat het fonds er wel alle statistische informatie uit kon opspinnen, maar de burger op vraag niet kon achterhalen wat er over hem allemaal in die computer zat. Je kon dus nagaan wie er dat jaar allemaal een been gebroken had, of

"In de huidige vorm zie ik wel dat er naar de geest gedacht is aan privacy-bescherming, maar ik mis toch dingen en zie onduidelijkheden. Wat ik vooral in mis is een blokkeringsrecht. Als iemand vindt dat de gegevens onjuist zijn, moet hij deze kunnen blokkeren. Wanneer de procedure door onjuiste gegevens te verwijderen te lang duurt, kan intussen het gebruik door de registreerder en bij eventuele

die van mijn bierhandelaar, daar heb ik bezwaar tegen"

